

Kursbeskrivning

Översättning och samhälle, 7,5 hp, AN (TTA622)

Masterprogram i översättning, 120 hp

Gäller ht 2020.

Innehåll och förväntade studieresultat

Kursen består av tre moment: 1) översättningens historia, 2) översättningsmarknaden och 3) översättningsetik. Momentet översättningens historia ger en inblick i hur översättningsverksamheten fungerat som en språkformande kraft i det svenska samhället. Momentet översättningsmarknaden ger en överblick över hur den svenska översättningsmarknaden för både skönlitterära texter och facktexter utvecklats och fungerar idag. Momentet översättningsetik diskuterar etiska förhållningssätt för aktörer verksamma inom översättningsområdet. Samtliga moment utgår från ett diakront perspektiv och diskuterar etiska frågor relaterade till översättningsområdet.

För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:

1. redogöra för och diskutera hur översättning verkat som språkformande kraft i det svenska samhället
2. redogöra för och diskutera skillnader och likheter på den svenska marknaden för skönlitterär översättning respektive facktextöversättning
3. diskutera etiska frågor relaterade till översättare och översättning.

Uppläggning och undervisning

Vid varje seminarium behandlas anvisad litteratur i form av föreläsningar, gruppdiskussioner samt muntliga redovisningar.

Kunskapskontroll och examination

Kursen examineras genom 2 inlämningsuppgifter, vilka ingår som obligatoriska delar av förväntat studieresultat 1 och 2 nedan (se Betygskriterier), samt en skriftlig hemtentamen. Inlämningsuppgiften för förväntat studieresultat 1 bedöms enligt G/U-skala; godkänt resultat på uppgiften är ett kurskrav. Inlämningsuppgiften för förväntat studieresultat 2 bedöms enligt A–F-skala och är del av viktningen av det slutliga betyget på kursen (se Betygskriterier).

Betyg och kurskrav

På kursen ges något av betygen A, B, C, D, E, Fx, F. För att bli godkänd på kursen (dvs. få något av betygen A–E) krävs att du har varit närvarande vid minst fem av sju seminarier. (Se kursplanen för ytterligare information.) Vid frånvaro ska kompensationsuppgifter enligt lärarens anvisningar lämnas in.

Betygskriterier

[Fastställda av institutionsstyrelsen 2020-06-03.]

	1. ... redogöra för och diskutera hur översättning verkat som språkformande kraft i det svenska samhället	2. ... redogöra för och diskutera skillnader och likheter på den svenska marknaden för skönlitterär översättning respektive facktextöversättning	3. ... diskutera etiska frågor relaterade till översättare och översättning
--	--	---	--

E	Studenten visar i flera fall förmåga att redogöra för och diskutera hur översättning verkat som språkformande kraft i det svenska samhället.	Studenten visar i flera fall förmåga att redogöra för och diskutera skillnader och likheter på den svenska marknaden för skönlitterär översättning respektive facktextöversättning.	Studenten visar i flera fall förmåga att diskutera etiska frågor relaterade till översättare och översättning.
D	Studenten visar i många fall förmåga att redogöra för och diskutera hur översättning verkat som språkformande kraft i det svenska samhället.	Studenten visar i många fall förmåga att redogöra för och diskutera skillnader och likheter på den svenska marknaden för skönlitterär översättning respektive facktextöversättning.	Studenten visar i många fall förmåga att diskutera etiska frågor relaterade till översättare och översättning.
C	Studenten visar i de flesta fall förmåga att redogöra för och diskutera hur översättning verkat som språkformande kraft i det svenska samhället.	Studenten visar i de flesta fall förmåga att redogöra för och diskutera skillnader och likheter på den svenska marknaden för skönlitterär översättning respektive facktextöversättning.	Studenten visar i de flesta fall förmåga att diskutera etiska frågor relaterade till översättare och översättning.
B	Studenten visar nästan genomgående förmåga att redogöra för och diskutera hur översättning verkat som språkformande kraft i det svenska samhället.	Studenten visar nästan genomgående förmåga att redogöra för och diskutera skillnader och likheter på den svenska marknaden för skönlitterär översättning respektive facktextöversättning.	Studenten visar nästan genomgående förmåga att diskutera etiska frågor relaterade till översättare och översättning.
A	Studenten visar genomgående förmåga att redogöra för och diskutera hur översättning verkat som språkformande kraft i det svenska samhället.	Studenten visar genomgående förmåga att redogöra för och diskutera skillnader och likheter på den svenska marknaden för skönlitterär översättning respektive facktextöversättning.	Studenten visar genomgående förmåga att diskutera etiska frågor relaterade till översättare och översättning.

Fx	Studentens redogörelse för och diskussion av hur översättning verkat som språkformande kraft i det svenska samhället är i flera fall bristfällig.	Studentens redogörelse för och diskussion av skillnader och likheter på den svenska marknaden för skönlitterär översättning respektive facktextöversättning är i flera fall bristfällig.	Studentens diskussion av etiska frågor relaterade till översättare och översättning är i flera fall bristfällig.
F	Studentens redogörelse för och diskussion av hur översättning verkat som språkformande kraft i det svenska samhället är i många fall bristfällig.	Studentens redogörelse för och diskussion av skillnader och likheter på den svenska marknaden för skönlitterär översättning respektive facktextöversättning är i många fall bristfällig.	Studentens diskussion av etiska frågor relaterade till översättare och översättning är i många fall bristfällig.

Viktning

Det slutliga betyget på kursen sätts genom viktning, där förväntat studieresultat 1 utgör 30 %, förväntat studieresultat 2 10 % och förväntat studieresultat 3 60 % av kursens betygsunderlag. Du måste ha lägst betyg E på samtliga förväntade studieresultat samt uppfylla kurskraven för att bli godkänd på kursen.

Möjligheter till förnyad examination

Om du har fått betyget Fx, har du normalt möjlighet att revidera eller komplettera underlaget för betygssättningen. Om du har fått betyget F måste du i regel gå om kursen. (Se kursplanen för ytterligare information.)

Litteratur

[Fastställd 2019-06-05.]

- Alvstad, Cecilia. 2017. Arguing for indirect translations in twenty-first-century Scandinavia. *Translation studies*. 10:2. (Tillgänglig som E-tidskrift.) S. 150–165. [6 s.]. <http://dx.doi.org/10.1080/14781700.2017.1286254>
- Alvstad, Cecilia. 2009. A Poetics of omissions, or omission of the poetic? Gabrielle Roy's *Bonheur d'occasion* in Swedish. I: A. Whitfield (red.). *L'écho de nos classiques: Bonheur d'occasion et Two Solitudes en traduction*. Ottawa: Éditions David. S. 87–122. [36 s.]
- Amadou, Christine. 2018. Den kompliserte Odyssevs. Emily Wilson viser fram sider ved Odysseen som er gått tapt i tidligere oversettelser. *Klassekampen*. Måndag 19 mars. [2 s.] *Branchenkät 2010*. Översättarcentrum. [21 s.]. http://www.oversattarcentrum.se/Content/files/oversattarcentrum_rapport_2010.pdf
- Chesterman, Andrew. 2001. Proposal for a Hieronymic oath. *The translator*. 7:2. (Tillgänglig som E-tidskrift.) S. 139–154. [16 s.]. <https://doi.org/10.1080/13556509.2001.10799097>

- Chesterman, Andrew. 1997. On translator ethics. I: A. Chesterman. *Memes of translation*. Amsterdam: John Benjamins. (Tillgänglig som E-bok.) S. 169–194. [26 s.]
- Fridtun, Kristin. 2018. Stundom er det lett å sjå at Håvamål er omsett av menn. *Morgenbladet*. 23 september. (Tillgänglig via Mediarkivet.) [4 s.]
- Gouanvic, Jean-Marc. 2001. Ethos, ethics and translation. *The translator*. 7:2. (Tillgänglig som E-tidskrift.) S. 203–212. [10 s.]
<https://doi.org/10.1080/13556509.2001.10799101>
- Greenall, Annjo K. 2018. The discursive (re-)construction of translational ethics. *Perspectives*. (Tillgänglig som E-tidskrift.) [17 s.]
<https://doi.org/10.1080/0907676X.2018.1521453>
- Guidelines for fair translation contracts*. European Council of Literary Translators' Associations. [5 s.]
https://www.ceatl.eu/wp-content/uploads/2018/05/Guidelines_for_fair_contracts.pdf
- Handbok för facköversättare*. 2015. Sveriges facköversättarförening. Stockholm: SFÖ AB. (Preliminär version, tillgänglig i Athena. Uppdaterad och utökad version av *Goda råd till nyblivna översättare*. 2008.) [28 s.]
- Hansson, Stina. 1982. Översättningsnyttan. I: S. Hansson. *"Afsatt på svensko". 1600-talets tryckta översättningslitteratur*. Göteborg: Litteraturvetenskapliga inst. S. 69–104. [36 s.]
- Jansen, Hanne. 2018. I'm a translator and I'm proud: how literary translators view authors and authorship. *Perspectives*. (Tillgänglig som E-tidskrift.) [14 s.]
<https://doi.org/10.1080/0907676X.2018.1530268>
- Kvalitetstänkande 2015. Kvalitet i praktiken för översättare*. Sveriges facköversättarförening. Stockholm: SFÖ AB. [12 s.]
- Kåreland, Lena. Barnlitteraturens utveckling i Sverige. (Det som inte handlar om översättningar läses kursivt.) [10 s.]
<https://litteraturbanken.se/red/presentationer/specialomraden/BarnlitteraturensUtvecklingISverige.pdf>
- Olsson, Bernt. 1984. Stina Hansson, *Afsatt på Svensko. 1600-talets tryckta översättningslitteratur*. - Stina Hansson, *Svenskans nytta Sveriges ära. Litteratur och kulturpolitik under 1600-talet*. (Recension.) *Samlaren: tidskrift för svensk litteraturvetenskaplig forskning*. 105. S. 136–139. [4 s.]
<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1060565/FULLTEXT01.pdf>
- Pedersen, Bernt Erik. 2019. Kritiserer ny norsk utgåve av Adolf Hitlers "Min kamp": "Ser ut som en praktbok". *Dagsavisen*. 14 april.
<https://www.dagsavisen.no/kultur/kritiserer-ny-norsk-utgave-av-adolf-hitlers-min-kamp-ser-ut-som-en-praktbok-1.1465869>
- Pleijel, Richard. 2018. *Om Bibel 2000 och dess tillkomst. Konsensus och konflikt i översättningsprocessen inom Bibelkommissionens GT-enhet*. (Diss. Teologiska Institutionen. Uppsala Universitet.) Skellefteå: Artos & Norma bokförlag. S. 79–188, (79–111 extensivt). [110 s.]
- Rundle, Christopher & Sturge, Kate. 2010. Translation and the history of fascism. I: Ch. Rundle & K. Sturge (red.). *Translation under fascism*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. S. 3–12. [10 s.]
- Simon, Sherry. 1996. Corrective measures. The Bible in feminist frame. I: S. Simon. *Gender in translation. Cultural identity and the politics of transmission*. London: Routledge. S. 111–133. [23 s.]

- Solberg, Ida Hove. 2016. Finding the X factor: Support translation and the case of *Le deuxième sexe* in Scandinavia. I: *New horizons in translation research and education 4*. Joensuu: Publications of the University of Eastern Finland. S. 86–114. [28 s.]
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-61-2356-1>
- Solberg, Ida Hove. 2018. Krigens kraftigaste vapen. *Mellom*. 4:2. S. 15–24. [10 s.]
- Solum, Kristina. 2017. Translators, editors, publishers, and critics. Multiple translatorship in the public sphere. I: C. Alvstad et al. (red.). *Textual and contextual voices of translation*. John Benjamins Publishing Company. S. 39–60. [22 s.]
- Solum, Kristina. 2018. The tacit influence of the copy-editor in literary translation. *Perspectives*. 26:4. (Tillgänglig som E-tidskrift.) S. 543–559. [17 s.]
<https://doi.org/10.1080/0907676X.2018.1458888>
- Young, Tina. 2009. EU-översättning i ett tidsperspektiv *Språkbruk*. [5 s.]
<https://www.sprakbruk.fi/-/eu-oversattning-i-ett-tidsperspektiv>
- Whitty, Tess. 2017. *Marketing cookbook for translators! Foolproof recipes for a successful freelance career*. Seattle: Createspace. S. 12–65. [54 s.]
- Wilson, Emily. 2018. Video at Channel 4 news. ”A translator always makes choices.” Classicist Dr Emily Wilson is the first woman to translate *The Odyssey* into English – and she found that many men before her added sexist or misogynist terms that never existed in the original Greek. (Tillgänglig i Athena.) [1.30 min.]
- Wollin, Lars. *Eufemiavisorna*. I: Svenskt översättarlexikon. [10 s.]
<https://litteraturbanken.se/oversattarlexikon/artiklar/Eufemiavisorna>
- Wollin, Lars. *Upplandslagens stadfästelseakt och den svenska översättningshistoriens början*. I: Svenskt översättarlexikon. [10 s.]
https://litteraturbanken.se/oversattarlexikon/artiklar/Upplandslagens_stadfästelseakt_och_den_svenska_översättningshistoriens_början
- Wollin, Lars. 1998. Svenskan – ett översättningsspråk? *Språkbruk*. 4. [10 s.]
<https://www.sprakbruk.fi/-/svenskan-ett-oversattningssprak->
- Østmoe, Tor Ivar. 2018. Translation, adaptation and allusion: Aristophanes’ *Lysistrata* on Norwegian stages 1933–2010. I: H. López et al. (red.). *Gender and translation: Understanding agents in transnational reception*. (Éditions québécoises de l'oeuvre.) S. 59–80. [22 s.]

[Totalt 578 s.]

Referenslitteratur

- Alvstad, Cecilia. (Under utgivning.) *Literary Translator Ethics*. I: K. Koskinen & N. Pokorn (red.). *The Routledge Handbook of Translation and Ethics*. London: Routledge.
- Bassnett, Susan. 2013. Postcolonialism and/as translation. I: G. Huggan (red.). *The Oxford handbook of postcolonial studies*. (Tillgänglig som E-bok.) [16 s.]
- Goodwin, Phil. 2010. Ethical problems in translation. *The translator*. 16:1. S. 19–42. [24 s.]
<https://doi.org/10.1080/13556509.2010.10799292>
- Svahn, Elin. 2020. *The dynamics of extratextual translatorship in contemporary Sweden. A mixed methods approach*. (Dissertations in translation and interpreting studies. 1.) Stockholm: Stockholms universitet.

Översättarcentrums hemsida: www.oversattarcentrum.se

Översättarsektionens hemsida: <http://oversattarsektionen.se>

Lärare och examinator

CECILIA ALVSTAD

E-post: cecilia.alvstad@su.se

Telefon:

Rum: D 337

Mottagning: enligt överenskommelse

RICHARD PLEIJEL

E-post: richard.pleijel@teol.uu.se

Rum: D 694

Mottagning: enligt överenskommelse

IDA HOVE SOLBERG

E-post: ida.solberg@su.se

Telefon:

Rum: D 349

Mottagning: enligt överenskommelse

ELIN SVAHN

E-post: elin.svahn@su.se

Rum: 652 SUB

Mottagning: enligt överenskommelse

Studentexpedition, studievägledare, studierektor

Studentexpeditionen

MONIQUE ZWANENBURG WIDINGSJÖ

E-post: studexp.tolk.svefler@su.se

Telefon: 08-16 11 05

Telefontid: tis. 10–11

Rum: D 522

Mottagning: se www.tolk.su.se/utbildning/vara-utbildningar

Studievägledare

CATHRINE OTTOSSON

E-post: studievagledare.tolk.svefler@su.se

Telefon: 08-16 29 49

Telefontid: tors. 10–11

Rum: D 524

Mottagning: se www.tolk.su.se/utbildning/vara-utbildningar

Studierektor

MATS LARSSON

E-post: mats.larsson@su.se

Telefon: 08-16 10 49

Rum: D 596

Mottagning: se www.tolk.su.se/utbildning/vara-utbildningar